

Sectie België – Mexico

15 oktober 2015

Ontmoeting met Z.E. de heer Juan José Gomez Camacho, ambassadeur van Mexico in België

Aanwezig

Kamerleden Roel Deseyn (Voorzitter van de sectie België-Mexico), Wouter Devriendt
Senatoren Paul Van Den Driessche (Voorzitter van de Belgische IPU-groep), Nadia El
Yousfi.

Op hun eigen vraag zijn kamerleden Genwaëlle Grovonijs en Stéphane Crusnière, die
geen lid zijn van de sectie, uitgenodigd.

Brigitte Henau, secretaris van de sectie

- **Z.E. de heer Juan José Gomez Camacho, Ambassadeur van Mexico in België**
- Francesca Méndez, adjunct hoofd van de Ambassade
- Felipe Cuellar, zaakgelastigde voor België en Luxemburg
- Luis Elizondo, belast met de juridische en algemene aangelegenheden

* *
*

P. Van Den Driessche, voorzitter van de Belgische IPU-groep, schetst het algemeen kader
van de werking van de IPU en benadrukt het belang van de informele parlementaire
diplomatie, die vaak veel directer en oprechter kan zijn dan de officiële diplomatie.

Sectievoorzitter Deseyn geeft kort de krachtlijnen van de pas uitgesproken beleidsverklaring van de Belgische regering. Hij licht een paar aspecten ervan toe en nodigt ook de parlementsleden van de oppositie uit hun visie te geven.

De Ambassadeur stelt Mexico voor. Hierbij gaat veel aandacht naar de recente (20 jongste jaren) economische ontwikkeling, de sociale programma's en de economische betrekkingen met Noord-Amerika, Europa, en België in het bijzonder.

20 jaar geleden heeft Mexico het roer volledig omgegooid op alle vlak (economisch, sociaal, wetgeving...), uit noodzaak gezien de vrijhandelsverdragen met Noord-Amerika (USA / Canada) en de bilaterale verdragen. In tegenstelling tot wat tegenstanders vreesden, zorgde de vrijhandel niet voor verarming, integendeel. De overgang van een inefficiënte, heel sterk door de overheid beschermde economie (ook privé-economie) naar een op vrijhandel en competitie gerichte economie was wel moeilijk. Sommige bedrijven overleefden niet; maar diegene die zich konden aanpassen, bloeien. De vooral op de export van ruwe petroleum en grondstoffen gebaseerde economie is omgevormd naar een economie die afgewerkte producten exporteert. De energie- en telecommunicatieprijzen zijn sterk gedaald. Mexico is nu de 10de uitvoerder ter wereld.

De hervormingen zijn heilzaam gebleken voor Mexico als geheel. Spijtig genoeg zijn een drietal regio's achter gebleven. Naar schatting zijn ongeveer 20 à 25 miljoen Mexicanen "arm", en 5 à 6 miljoen "zeer arm". De gehanteerde normen hiervoor zijn (gebrek aan) toegang tot gezondheidszorg, kwaliteit van huisvesting, ... en niet de internationaal gehanteerde inkomen per capita.

Mexico is een drietal jaren geleden gestart met een 25-jaren masterplan. Het doel is het aanpakken van de sociale kloof, massaal inzetten op opleiding, vrijmaken van de telecommunicatiesector, het aanpakken van justitie en veiligheid...

Mexico kampt plaatselijk met een geografische "handicap". De armste, slechtst georganiseerde Mexicaanse staten liggen pal in de drugsroutes tussen Zuid-Amerika (productie van drugs) en de USA (consumptie van drugs) én naast de grootste vrije wapenmarkt ter wereld (USA; terwijl in Mexico wapens verboden zijn). Met een grens van 3000 km, 50 overgangen en 1.5 miljoen dagelijkse oversteken is de controle niet waterdicht. De misdaadkartels zijn, in tegenstelling tot de justitie en politie in die 3 staten, zeer efficiënt georganiseerd. Ze hebben vrij spel in de door armoede en werkloosheid geplaagde streken met zwakke instellingen. In die context moet men bepaalde schendingen van mensenrechten en moordpartijen zoals die op 43 studenten plaatsen. De enige remedie is een verbetering van opleiding, en tewerkstelling en de internationale aanpak van de drugsproblematiek.

De Mexicaanse staatsstructuur lijkt sterk op die van de USA. De deelstaten zijn zeer autonoom inzake wetgeving, politie, justitie, mensenrechten.... (ter illustratie: van de 500.000 politiemensen in Mexico, vallen slechts 10% onder de federale bevoegdheid). Mexico streeft naar meer eenheid in commando, maar dat ligt grondwettelijk zeer delicaat.

De concrete zaak van de 43 studenten is een perfecte illustratie van de hele problematiek. Ze komen uit een arme regio, met een zwakke staatsstructuur en een sterke georganiseerde misdaad. Hun school is bekend omwille van progressief politiek activisme (historische wortels liggen in opleiding voor arme boerenbevolking). De federale overheid in Mexico doet er alles aan om klaarheid te scheppen in deze zaak: ze heeft internationale hulp ingeroepen, forensische experts, mensenrechtenorganisaties ... Er zijn verschillende hypothesen geopperd. De officiële conclusie is dat de studenten overgeleverd werden aan een misdaadkartel, vermoord zijn en verast – een conclusie die momenteel op technische gronden tegengesproken wordt. Er komt een derde, nieuw, onafhankelijk onderzoek. Dit wordt puur technisch behandeld, niet politiek. Intussen zijn reeds 120 arrestaties verricht in deze zaak, nog 10-12-tal verdachten worden opgespoord.

Gevraagd naar verontrustende informatie rond mensenrechten in Mexico, erkent de ambassadeur dat dit effectief een probleem is in 3 à 4 staten, maar benadrukt hij dat voor het overige de situatie in Mexico echt goed is.

Een aantal sectieleden wijzen op het probleem van de perceptie van Mexico (zon, bon vivants, siësta, gevolgd door drugs en criminaliteit) en raden de ambassadeur daarom ook aan zelf het initiatief te nemen om te communiceren naar de journalisten toe. De ambassadeur beaamt dat Mexico kampt met een imagoprobleem, zeker ook in de USA. Een typisch voorbeeld zijn de (foutieve) uitspraken van de Amerikaanse presidentskandidaat Donald Trump rond migratie vanuit Mexico naar de USA. Mexico is nu nog enkel een transitland voor emigratie vanuit andere Latijns-Amerikaanse landen – maar Trumps uitspraak in een wereldwijd bekeken televisiedebat blijft wel hangen.

De ontmoeting wordt besloten met de intentie om verder contact te houden en te proberen een rechtstreekse ontmoeting te organiseren tussen de Belgische en de Mexicaanse IPU-secties, hetzij in België, hetzij in Mexico.